

TIPY V ZAHRANIČÍ

in.ihned.cz/tipyvzah

Výstava v Madridu

ŠPANĚLSKÁ OBČANSKÁ VÁLKA: „ZLATÝ VĚK“ VÁLEČNÝCH DOPISOVATELŮ

Robert Capa: Smrt vojáka republikánské armády, 1936

Výstava, kterou k 70. výročí španělské občanské války uspořádal v Madridu Cervantesův institut, připomíná strhující kapitolu moderních dějin, již psali i zahraniční váleční zpravodajové. Jsou zde slavná jména jako Ernest Hemingway, George Orwell či Antoine Saint-Exupéry.

Tříletá krvavá řež, která v letech 1936 až 1939 decimovala Španělsko, vyvolávala vášně a ne-

návist jako žádný jiný konflikt té doby. Do bojů mezi republikány a frankisty se zapojily také tisíce lidí z celého světa. Řada cizinců ale v tomto boji používala místo zbraní pera a psací stroje. „Třicátá léta minulého století byla zlatou dobou válečných zpravodajů. Do konce července 1936 po následujícího dva a půl roku bylo možné najít všechny velké novináře světa na jih od Pyrenejí,“ připomíná historik Hugh Thomas.

Všeobecné světové mínění se postavilo na stranu španělských republikánů a do mezinárodních interbrigád vstupovaly tisíce zahraničních bojovníků včetně Čechoslováků, zatímco povstaleckého generála Franciska Franka přišlo podpořit jen málo cizinců. To se také odrazilo v zahraničním tisku. „Novináři nepřicházeli do Španělska jen kvůli své profesi, ale především bojovat za své ideje. Byla to válka, v níž byly v sázce hodnoty budoucí společnosti i její podoba,“ říká kurátor výstavy Carlos García Santa Cecilia.

Z Ameriky přišel Hemingway a s ním i John Dos Passos, Marta Gelhornová a Virginia Cowlesová. Z Británie Orwell a Harold „Kim“ Philby, z Francie Saint-Exupéry. A všechny hluboce zasáhlo, co ve Španělsku viděli.

„Je to nejbolestivější příběh, se kterým jsem se kdy potkal. Píšu to ve čtyři hodiny ráno a bolí mne z toho duše i tělo,“ napsal v červenci 1936 Jay Allen pro The Chicago Tribune, když čtenáře seznamoval s krveprolitím v Bajadozu na jihozápadě Španělska. „Pálí tělo. Čtyři tisíce mužů a žen zde zahynulo od chvíle, kdy do města vstoupili legionáři generála Franka...“

Výstavu nazvanou Váleční zpravodajové ve španělské občanské válce už viděli návštěvníci v New Yorku a v Lisabonu. Po Madridu, kde končí 25. února 2007, bude expozice přemístěna do francouzského Lyonu a pak do Krakova a Varšavy a nakonec i do Moskvy.

Instituto Cervantes, Alcalá 49, Madrid
www.cervantes.es

(čtk, ap)

AMSTERDAM

Poklady sultánů

Istanbul – Město a sultán, to je název výstavy, která se nyní koná v amsterdamském muzeu De Nieuwe Kerk. Pozoruhodná expozice představuje na tři stovky skutečných uměleckých pokladů zapůjčených ze sbírek mnoha muzeí tureckého města, které vypovídají o nejslavnější orientální éře. Nechybějí koberce, literární a vědecké práce, kaligrafie či vodní dýmky. Výstava potrvá do 15. dubna.

www.nieuwekerk.nl

BARCELONA

Jean Honoré Fragonard

Výstava děl francouzského malíře, který žil v letech 1732 – 1802, se koná v Caixa Forum Barcelona. K vidění je na 120 děl převážně od Fragonarda, ale i od umělců, kteří ho inspirovali, jako třeba Rembrandt či Boucher. Výstava v katalánské metropoli končí 11. února.

www.fundacio.lacaixa.es

BERLÍN

Mezi Eufratem a Tigridem

Džazíra, to je oslnivá krajina rozprostírající se mezi bájnými toky Eufrat a Tigris. Berlínské Museum für Islamische Kunst vystavuje na sedmdesát artefaktů této oblasti z doby malých knížectví ve 12. a 13. století. Potrvá do 2. září 2007.

www.smb.spk-berlin.de

BUDAPEŠŤ

Ze sbírek Esterházyů

Poklady princů z rodu Esterházy, tak se jmenuje výstava, která nese v podtitulu: Klenoty pěti století. V budapeštském muzeu užitého umění se vystavuje na 130 předmětů včetně kostýmů, klenotů a ceremoniálních zbraní. Většina sbírek

pochází z 16. a 17. století. Výstava potrvá po celý rok 2007.

www.imm.hu

EDINBURGH

Goya

Pod názvem Goya – Monstra a matadoři vystavuje National Gallery of Scotland rytiny a lepty od věhlasného španělského umělce Franciska de Goyi y Luciente (1746 – 1828). Expozice ve skotské metropoli končí 25. února.

www.nationalgalleries.org

HAAG

Mizející město

Perly z městských archívů Haagu vystavuje Haags Historisch Museum. K vidění jsou neznámé záběry nejružnějších částí tohoto nizozemského města, a to včetně budov, které už dávno neexistují, jako třeba městská zoo. Výstava potrvá už jen do 14. ledna.

www.haagshistorischmuseum.nl

LIVERPOOL

Bratři Chapmanovi

Špatné umění pro špatné lidi se jmenuje výstava Jakea a Dinose Chapmanových, britské bratrské dvojice umělců, kteří se narodili v 60. letech. Ve známost vešli v 90. letech coby představitelé tzv.

YBA's generace (Young British Artists). Pouštějí se do obrazů, soch, instalací... Jsou jim vlastní ironie, skepticismus i šokující ideje. Expozice v Tate Liverpool, největší britské galerii moderního umění mimo Londýn, potrvá do 4. března.

www.tate.org.uk

PAŘÍŽ

Yves Klein

Tělo, barva, nehmotnost – podle těchto tří klíčových elementů je rozčleněna výstava věnovaná Yvesu Kleinovi (1928 – 1962), považovanému za jednoho z nejvýraznějších poválečných umělců. Síla jeho maleb spočívá ve schopnosti ovlivnit divákovy city a zprostředkovat silné meditativní vlivy. V Centre Pompidou do 5. února.

www.centrepompidou.fr

Rubriku připravila (ad)